

Η ΣΤΕΡΕΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΤΕΡΝΑΣ ΤΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΠΕΤΖΑΛΛΑΣ ΚΑΙ Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΔΟΥ

Διαρκοῦντος τοῦ μηνός Ὀκτωβρίου 2021, ἐν συνεργασίᾳ τῆς Δημαρχίας Μπετζάλλας καί τοῦ Πατριαρχείου τῇ τεχνικῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Ἀρχιτέκτονος τοῦ Πατριαρχείου κ. Θεοδοσίου Μητροποῦλου καί τοῦ Δημάρχου κ. Νικόλα Χαμῆς ἐστερεώθη ἡ στέρνα τοῦ ἡγουμενείου Μπετζάλλας καί περιεχαράχθη ὀλίγον, χάριν διευρύνσεως τῆς δημοσίας ὁδοῦ, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν διερχομένων ὀχημάτων τῶν κατοίκων τῆς Μπετζάλλας. Ἰδε λεπτομερεῖας εἰς τό κάτωθι ἄρθρον τοῦ κ. Μητροποῦλου:

“Ἡ ἱστορική στέρνα (Φρέαρ) τοῦ Ἡγουμενείου τῆς Μπετζάλλας”

Ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Δρ. Μητροποῦλου Θεοδοσίου

Ἡ στέρνα αὐτὴ βρίσκεται βόρειο-ἀνατολικά τοῦ Ἡγουμενείου τῆς Μπετζάλλας[1] ὅπου καί ἐφάπτεται μετ’ αὐτοῦ καταλαμβάνοντας ὁλόκληρην τὴν υπεδάφεια ἔκτασιν τοῦ κήπου, ἐνῶ τό στόμιο αὐτῆς βρίσκεται ἐντὸς τοῦ κήπου. Ἡ στέρνα αὐτὴ ἔχει ὀρθογωνικὴ κάτοψη διαστάσεων (5X8X6M) καί εἶναι λαξευμένη στό βραχώδες ὑπέδαφος τῆς περιοχῆς, ἐνῶ ἡ καμαροσκεπαστὴ ὀροφή τῆς εἶναι κατασκευασμένη ἀπὸ ἀσβεστολίθους καί ὑδραυλικὸ κονίαμα. Τὴν τεχνικὴ αὐτὴ τὴν συναντοῦμε καί στίς στέρνες τοῦ Δαυΐδ, πού βρίσκονται στήν Βηθλεέμ, οἱ ὁποῖες ἐπίσης εἶναι κατασκευασμένες μέ τὴν ἴδια τεχνοτροπία.[2] Ἐσωτερικά ἡ στέρνα εἶναι ἐπιχρισμένη μέ παχὺ στρῶμα κουρασανίου πάχους 10εκ. περ., ὥστε νά ἐμποδίζεται ἡ διαρροή τῶν ὑδάτων. Ἡ στέρνα αὐτὴ εἶναι ἀρχαιότατη, ἱστορικά δέ, θά πρέπει νά ἔχει σχέση μέ τίς στέρνες (φρέατα) τοῦ Δαυΐδ πού βρίσκονται στήν Βηθλεέμ. Τό Ἡγουμενεῖο τῆς Μπετζάλλας θά οἰκοδομηθεῖ μετὰ τό 1862 (ἔτος κατασκευῆς τοῦ Ἰ. Ναοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου στήν Μπετζάλλα) στήν ἱστορικὴ αὐτὴ θέσιν τῆς ἐν λόγῳ στέρνας. Μέ τὴν σημερινὴ διαμόρφωσιν τῆς ὁδοῦ πέριξ τοῦ Ἡγουμενείου, μιά μεγάλη βραχώδης μάζα τῆς στέρνας θά ἐκσκαφεῖ (ἀφαιρεθεῖ) καί στήν θέσιν τῆς θά κατασκευαστεῖ λιθόκτιστος τοῖχος ὕψους ἄνω τῶν 4μ. προκειμένου νά συγκρατηθοῦν οἱ ὑδραυλικές πιέσεις πού προέρχονται ἀπὸ τὰ ὕδατα τῆς στέρνας. Ἐπειδὴ τό στόμιο ὑπερχείλισης τῆς στέρνας εἶχε καλυφθεῖ ἀπὸ τόν ἐξωτερικὸ περιμετρικὸ τοῖχον, αὐτό εἶχε σάν συνέπεια νά ἀνέλθῃ ἡ στάθμῃ τῶν ὑδάτων πολὺ ὑψηλὰ ἐντὸς τῆς στέρνας, μέ ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τῶν πιέσεων στὰ λιθόκτιστα τοιχώματα καί τὴν δημιουργίαν κατακόρυφων ἀνησυχητικῶν ρηγματώσεων μέ ἄμεσον κίνδυνον ὀλικῆς κατάρρευσης τοῦ λιθόκτιστου θόλου τῆς στέρνας. Σήμερα τό Δημαρχεῖο τῆς Μπετζάλλας, τό ὁποῖον διενεργεῖ στερεωτικὰς ἐργασίας σέ συνεργασία μέ τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων στήν ἐν λόγῳ στέρνα, προέβη στήν τμηματικὴ ἀφαίρεσιν τῆς ὑπάρχουσας ρηγματωμένης λιθοδομῆς καί τὴν ἐπανακατασκευὴν τῆς ἀπὸ ὀπλισμένο σκυρόδεμα καί λίθους πού ἀρμόζουν μέ τὴν αἰσθητικὴν τοῦ περιβάλλοντος χώρου. Μέ τὴν ἐπέμβασιν αὐτὴν τῆς ἀποκατάστασης τῆς στέρνας θά πρέπει νά διακοπεῖ πλέον ἡ τροφοδοσία τῆς μέ νερό καί ὁ χώρος αὐτός νά ἀξιοποιηθεῖ ἀπὸ τό Πατριαρχεῖο τόσο ἀρχαιολογικά ὅσο καί τουριστικά (θρησκευτικὸς τουρισμός) λόγῳ τῆς μεγάλῃς ἱστορικῆς ἀξίας τῆς”.

[1] Ἡ κατασκευὴ τοῦ Ἡγουμενείου ἀνάγεται μετὰ τό 1862 ἐπὶ Πατριαρχίας τοῦ Κυρίλλου Β΄ (1845-1872) καί ἡγουμένου Χριστοφόρου μοναχοῦ τοῦ Κυπρίου Ὁ

19ος αἰ. εἶναι ἡ περίοδος ὅπου παρατηρεῖται μεγάλη ἔξαρση στήν ἀνέγερση καί τήν διακόσμηση ὀρθόδοξων ναῶν στόν χῶρο τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ὅπου οἱ συνθῆκες γιά τήν Ὀρθοδοξία ἀλλάζουν καί γίνονται εὐνοϊκότερες μετά τήν συνθήκη τῆς Ἀνδριανουπόλεως τό 1829 καί ἰδιαίτερα μετά τό Χάτι Σερίφ τοῦ 1839 καί τό Χάτι Χουμαγιούν τοῦ 1856, ὅπου φαίνεται ἡ ἀλλαγὴ στήν ἐσωτερική πολιτική τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, μέ τήν καθιέρωση τῆς ἰσονομίας ὅλων τῶν ὑπηκόων τοῦ. Ἀρχίζει τότε συστηματικότερα ἡ ἀνέγερση μεγαλοπρεπῶν ναῶν στήν Μ. Ἀσία, Σμύρνη, Κων/πολη, Κύπρο καί Μ. Ἀνατολή.

[2] Οἱ στέρνες στήν Βηθλεέμ θά σταματήσουν νά χρησιμοποιοῦνται γιά πόσιμο νερό μετά τό 1200, ὅταν Σαρακινὴ γυναίκα ἔπεσε μέσα στό φρέαρ καί ἐπνίγη· ἔκτοτε τό νερό χρησιμοποιεῖται μόνο γιά ἄρδευση, σύμφωνα μέ τά ὁδοιπορικά τῆς ἐποχῆς. ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΟΥ Η ΑΓΙΑ ΒΗΘΛΕΕΜ BENIAMIN ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ 1867

II SAMUEL 23, 14-17

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας